

29389 Vergrijzing en het integrale ouderenbeleid

Nr. 157 Brief van de staatssecretaris van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 juli 2025

Op 3 juni jl. heeft mijn ambtsvoorganger het onderhandelaarsakkoord Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) aan uw Kamer aangeboden¹.

De 10 partijen die actief hebben deelgenomen aan het opstellen van het HLO zijn: ActiZ, Seniorencoalitie, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Verenso, ZorgthuisNL, Landelijke Organisatie Cliëntenraden (LOC), Patiëntenfederatie Nederland (PFN), Sociaal Werk Nederland, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN). Daarnaast heeft ook afstemming plaatsgevonden met de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) en de organisaties in Team Overheid (CAK, CIZ, NZA, Zorginstituut en IGJ).

In het HLO is een samenhangend pakket van afspraken overeengekomen die bijdragen aan de toekomstbestendigheid van onze ouderenzorg. Het gaat daarbij om concrete afspraken in de periode 2025-2028, waarin wordt voorzien in versterking van reablement en mantelzorgondersteuning. Ook wordt aanpassing van de Wlz voorbereid om het verpleeghuis toegankelijk te houden voor de meest kwetsbare cliënten en er meer ruimte wordt gecreëerd voor maatwerk bij Wlz-zorg buiten het verpleeghuis. Daarnaast wordt ingezet op vernieuwing van ondersteuning van en zorg in de praktijk door meer inzet op passende zorg, technologie en versterking van samenwerking in teams. Tevens wordt met het akkoord voorzien in een aanzienlijke verlaging van de bezuiniging in de Wlz die door het kabinet Rutte IV was aangekondigd voor 2026 en latere jaren.

In het HLO zijn ook afspraken gemaakt over de verkenning van aanpassingen van de ondersteuning en zorg voor ouderen op meer lange termijn (vanaf 2028). Ondersteuning en zorg zijn nu versnipperd georganiseerd over verschillende zorgwetten. Met als gevolg dat het voor ouderen lastig kan zijn om hun weg te vinden tussen de verschillende zorgketten.

Daarom is in navolging van het regeerprogramma, in het HLO afgesproken dat VWS een verkenning start naar het beter op elkaar afstemmen en mogelijk samenvoegen van zorgwetten. Mijn

¹ Kamerstukken II, 2024-2025, 29 389 nr. 152.

ambtsvoorganger heeft uw Kamer toegezegd voor de zomer u een stand van zaken toe te sturen².

Voor deze opgave is VWS een verkenning gestart naar de onderliggende problemen en oplossingsrichtingen. Op dit moment wordt de probleemanalyse uitgewerkt. Daarvoor gebruiken we zowel rapporten van overheids- en adviesorganen als academische literatuur³. Na de zomer wil ik met in ieder geval de HLO partijen de probleemanalyse aanscherpen. Daarna wil ik met deze partijen oplossingsrichtingen verkennen en vertalen naar kansrijke beleidsopties. We richten ons daarbij in ieder geval op problematiek tussen de Wet langdurige zorg (Wlz), de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Op 10 juli hebben de genoemde partijen het samenhangend pakket aan afspraken van het HLO vastgesteld. Voor een aantal partijen (VNG, SWN en V&VN) geldt dat zij de formele ondertekening van de afspraken in het HLO hebben gekoppeld aan de afspraken in het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) over de verbinding met het sociaal domein en opleiden als randvoorwaarden voor de beweging die ook met het HLO wordt beoogd. Deze partijen zullen het HLO en het AZWA gelijktijdig met een positief advies voorleggen aan hun leden. Tegen deze achtergrond is het verheugend dat de minister van VWS het onderhandelaarsakkoord AZWA op 3 juli aan uw Kamer heeft aangeboden, zodat ook de aanvullende afspraken in het AZWA die betrekking hebben op ouderen tot uitvoering kunnen worden gebracht. Het gaat hier bijvoorbeeld over het versterken van relatie tussen het sociaal domein en het zorgdomein onder meer door het inrichten van een basisinfrastructuur. Ook worden aanvullende afspraken gemaakt over palliatieve zorg en zorg voor mensen met dementie. Het vastgestelde akkoord treft u als bijlage aan bij deze brief. Samen met de genoemde partijen zullen we nu de 14 gemaakte afspraken gaan uitvoeren, zodat op korte termijn al resultaten kunnen worden geboekt. Hierover zal ik uw Kamer eind van het jaar nader informeren.

Ik ben partijen dankbaar voor hun waardevolle inbreng om tot het HLO te komen, zodat we samen tot afspraken zijn gekomen om het tekort aan zorgverleners zo veel mogelijk af te wenden en tegelijkertijd de toegankelijkheid van ondersteuning en zorg voor nu en straks te borgen. Ik zie uit naar de uitvoering van de afspraken en daarmee de resultaten die we samen gaan boeken.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

² CD Ouderenzorg van 16 oktober 2024, TZ202410-165 (Kamerstuk 29 389, nr. 128)

³ Hierbij wordt onder andere het RVS-rapport 'Grenzeloos Samenwerken' (2022), het NZa advies 'Scheiden wonen en zorg' (2023) en het rapport van de Nationale Ombudsman 'Zorgen voor burgers' (2018) gebruikt.

N.J.F. Pouw-Verweij